

det Første, og der vil da være en naturlig Tendents til at samle de Samlinger, som staa i Forbindelse med Kunstakademiet, i disse Lokaler. Men en Hindring derfor vil ligge i disse Boliger dels derved, at de tage Pladsen op, og dels derved, at de udfætte alle Lokalerne for Brandfare. Nu skal jeg strax indrømme, at de Fordringer, som stilledes af Folkethinget dengang, og som ingenlunde stilledes absolut, bør gjøres til Gjenstand for nye Overveielser, inden man tager den endelige Beslutning med Hensyn til Ordningen af det hele Forhold; thi det er vist, at der med en vis Vægt lader sig fremsføre Billighedsgrunde for ikke at berøve i alt Fald en Del af de nuværende Professorer de Boliger, som de have. Men det ubeløfter aldeles ikke, at der kan træffes en Ordning, der, naar de nuværende Professorer ere døde eller af andre Grunde ere frastlyttede Boligerne, slaar en Bom for dette fortsatte Friboligsystem, og som baner Veien til en Ordning, der er overensstemmende med, hvad vi have gjort i de fleste af vore øvrige administrative Brancher, nemlig Affkaffelsen af Friboligsystemet. Jeg veed nok, at man kan gjøre gjældende, at der maa staffles de vedkommende Professorer Erstatning, og at denne Erstatning vil kunne løbe op til en Sum, der ikke er saa meget lavere end det, det koster at lade dem have Boligerne. Det har imidlertid mindre at betyde. Hovedsagen er, at der bliver Plads paa Charlottenborg, og at det bliver fri for Brandfare. I saa Henseende synes jeg, at Regjeringen, inden den kom frem med Lovforslaget, burde have forberedt Sagen saaledes, at man kunde se, hvorledes den stod. Men der er aldeles Intet gjort. Forholdet er i den Henseende ganske det samme. Man staa paa det samme Standpunkt som dengang; man har kun de samme Grunde som dengang at anføre. Det Samme gjælder med Hensyn til Udstillingsfonden, endog det, jeg sagde om, at Sagen skulde gjøres til Gjenstand for Overveielse, thi jeg er ikke ganske vis paa, om de Fordringer, der stilledes af Folkethinget dengang med Hensyn til Overveielse af Udstillingsfonden til Akademiets ubetingede Naadighed, var den rigtigste Bei at gaa. Jeg tror, at Udstillingsfondens Selvstændighed, om jeg saa maa sige, har ikke saa ganske lidt at betyde for de yngre Kunstnere, og den vilde paa den Maade kunne virke mere, idet den i højere Grad, end den nu ser sig istand til, vilde kunne anvende sin Kapital til at hjælpe Kunstnerne. Det har den nemlig ikke kunnet gjøre i synderlig høj Grad i de sidste Aar, den har maattet anvende meger store Beløb aarlig til Indkjøb af egl. Obligationer, og det har den gjort og har maattet gjøre det, fordi Forpligtelsen til at opføre en Bygning paahviler den, og dertil maatte den samle Penge; men naar dette Forhold var bragt i Orden, maatte Udstillingsfonden som en selvstændig og nogenlunde uafhængig Institution

maaftte kunne blive en Støtte for de yngre Kunstnere, og det har ikke saa lidt at betyde, fra Kunstnerens Side lægges der ikke saa lidt Vægt derpaa. Jeg kan ikke sige det saa ubetinget, thi jeg er ikke saa inde i Udstillingsfondens administrative Bestyrelse, og dens Forhold til Akademiet staaer ikke saa fuldkommen klart for mig, at jeg er vis derpaa; men det er ogsaa en Side af Sagen, som bør gjøres til Gjenstand for Overveielse, naar man overhovedet vil gaa til at ordne Sagen. Fra Regjeringens Side er forøvrigt Forholdet det samme som sidst; Regjeringen har i Et og Alt fastholdt sit Standpunkt fra 1876. — Konsekvensen eller Konklusionen af, hvad jeg her har fremskilt, vil altsaa af de Grunde, jeg her har nævnt, væsentlig blive den samme som den, jeg antager Thinget vil komme til af de Grunde, der bleve udtalte i 1876, nemlig til Sagens Behandling, thi det vil man vistnok erindre, at det ikke var selve de reale Indvendinger, Lovforslaget saaldt paa, tværtimod, saavidt jeg erindrer, sagde jeg det ovenikjøbet, at, naar det overhovedet kunde hjælpe at komme ind paa at behandle disse Forhold, vilde der fra vor Side ikke blot blive vist Beloville, men vistnok ogsaa Kundhaandethed ligeoverfor Kunstnerne, og vi gaa ikke bort fra, hvad der blev udtalt i Finansudvalgets Betænkning for 1875—76 med Hensyn til Formaalets Hensigtsmæssighed. Naar Thinget ikke bestomindre negtede Lovforslaget Overgang til 2den Behandling, da laa det i Forholdet til Ministeriet; det blev meget klart og tydeligt udtalt og ogsaa anerkjendt af den værdige Kultusminister, som sagde, at det var ham behageligt, at det blev sagt saa tydeligt, fremsfor om man var kommen ind paa alle de mange Realiteter, at Grunden kun var denne eneste. Ikke fordi man havde noget Personligt mod Kultusministeren særlig, men fordi man ligeoverfor denne Minister, der var Medlem af dette Ministerium, som da stod i bestemt Strid med Folkethingets Mæltal og i et Mistillidsforhold til dette, maatte anse det for aldeles unyttigt at komme ind paa en nærmere Forhandling af hele Sagen, og for at vise dette Forhold og gjøre det klart, var det, at man dengang negtede Lovforslagets Overgang til 2den Behandling. Naar jeg ser paa, hvad der siden er sket, tror jeg, at Folkethinget havde Ret i, hvad det gjorde dengang; thi det har vist sig, at fra Ministeriet gjorde der sig ikke nogen Smødetommen gjældende paa dette Omraade; Ministeriet har fremsat det samme Lovforslag, har ingen Indrømmelser gjort, og det har derved tydeligt vist, at vi ikke toge saa ganske feil, naar vi dengang ansaa en Forhandling for temmelig unyttig. Derksom Forholdene forøvrigt vare de samme her i Thinget, vilde jeg finde det rigtigt, om Thinget fastholdt sin Beslutning fra dengang uden Hensyn til de Realitetsbetragtninger, der forøvrigt kunne gjøres gjældende.